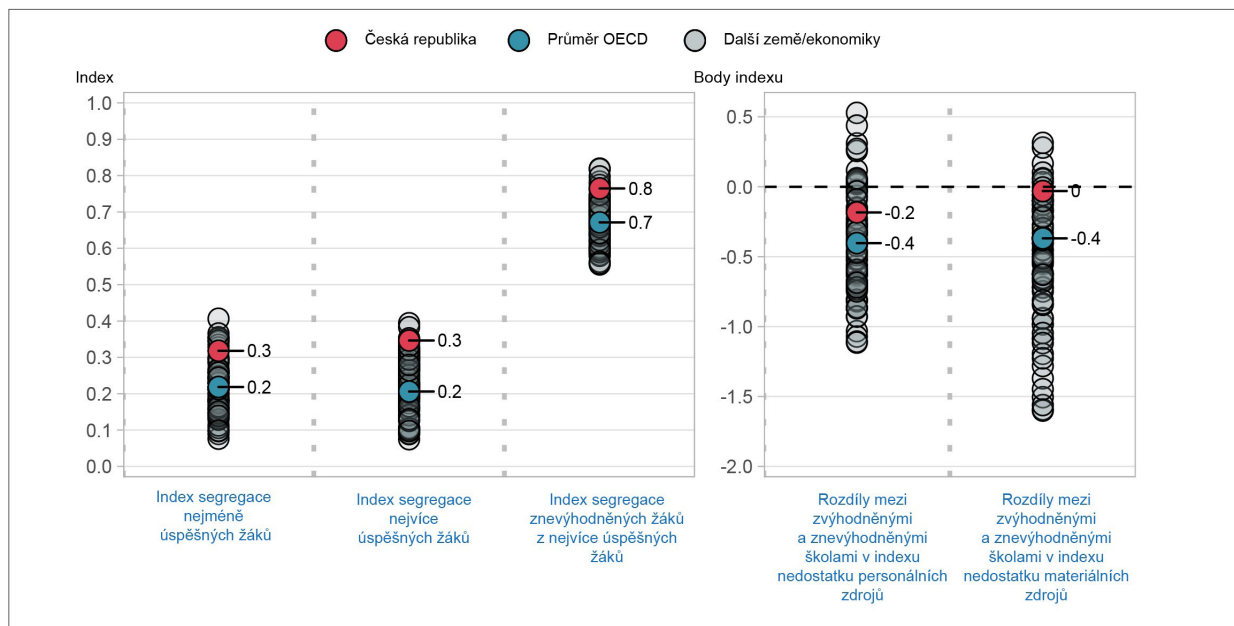

Obrázek 4

Rozdíly mezi školami a rozdíly v nedostatku materiálních a personálních zdrojů mezi zvýhodněnými a znevýhodněnými školami

Zdroj: OECD, PISA 2018 Database, Tables II.B1.4.1, II.B1.4.8, II.B1.5.13 and II.B1.5.14.

Poznámky: Jsou zobrazeny pouze země a ekonomiky s dostupnými údaji. Index segregace nabývající hodnoty od 0 (bez segregace) do 1 (úplná segregace) měří, nakolik jsou vynikající a méně úspěšní žáci nebo znevýhodnění žáci více či méně zastoupeni v některých školách. Viz podrobnější popis indexů ve Volume II Chapter X.

- Ředitelé škol v České republice uváděli personální a materiální nedostatky ve vyšší míře ve srovnání s průměrem OECD - nebyl nicméně zjištěn statisticky významný rozdíl v nedostatku personálu mezi zvýhodněnými a znevýhodněnými školami.¹ Dle tvrzení ředitelů je poskytování výuky alespoň do určité míry omezeno nedostatkem učitelů. Tato situace se týká **45 % žáků** navštěvujících **znevýhodněné školy** a **27 % žáků** navštěvujících **zvýhodněné školy**. V průměru země OECD činí tyto podíly 34 % žáků ve znevýhodněných školách a 18 % žáků ve zvýhodněných školách.
- Mnoho žáků, především těch znevýhodněných, má nižší ambice, než by odpovídalo jejich studijním výsledkům. Tři z deseti znevýhodněných českých žáků s vynikajícími výsledky neočekávají, že ukončí terciární stupeň vzdělání, avšak u zvýhodněných žáků s vynikajícími výsledky to neočekává jen jeden z dvaceti.

Spravedlivost a pohlaví

- Ve všech zemích a ekonomikách, které se zúčastnily šetření PISA 2018, dosahují **dívky ve čtenářské gramotnosti lepších výsledků než chlapci** – v průměru země OECD je to o 30 bodů. V České republice je tento rozdíl mezi dívkami a chlapci vyšší (33 bodů), než je průměrný rozdíl (30 bodů). Rozdíl je nižší než v roce 2009 (48 bodů), přičemž došlo ke zlepšení výsledků chlapců a výsledky dívek zůstaly v uvedeném období stejné.

¹ PISA prostřednictvím žakovského dotazníku mapuje socioekonomické zázemí žáků a pracuje s tzv. indexem ekonomického, sociálního a kulturního statusu (ESCS), který zahrnuje různé aspekty rodinného a domácího zázemí – kombinuje informace o dosaženém vzdělání a povolání rodičů s informacemi o vybavenosti domácnosti a kulturních a vzdělávacích zdrojích.

PISA zároveň pracuje s průměrnými hodnotami indexu ESCS na úrovni škol.

Za znevýhodněné školy PISA považuje čtvrtinu škol, které v jednotlivých zemích mají nejnižší průměrné hodnoty indexu ESCS, tedy v nich převažují žáci s nejnižší úrovní socioekonomického zázemí.

Za zvýhodněné školy PISA považuje čtvrtinu škol s nejvyššími průměrnými hodnotami indexu ESCS.